

Agenda

Bezoekerscentrum De Wulp

zondag 26 januari

Bos- en duinenwandeling in Reppel.

Vertrek 14.00 uur bij de kerk in

Reppel. Einde 17.00 uur.

zaterdag 22 februari

Bosuilentocht. Vertrek 20.00 uur

vanaf de Smeethoeve aan de

Weerterweg in Bochoolt.

zondag 9 maart

Eetfestijn Natuurpunt. Om 11.30

uur en om 17.00 uur in de Parochie-

zaal St.-Huibrechts Lille. Kaarten

verkrijgbaar in De Wulp.

zondag 23 maart

Natuurwandeling in het Hageven.

Vertrek 9.00 uur bij De Wulp in

Neerpelt. Einde 12.00 uur.

zondag 23 maart

Lente in de Balkenbeemden. Vertrek

14.00 uur vanaf de kerk in Kaulille.

Einde 17.00 uur.

NMC De IJzeren Man

tot en met 1 maart

Tentoonstelling 'De IJzeren Man' en

Kempen~Broek.

dinsdag 14 januari

Lezing over Mosasaurus Bèr.

Aanvang 20.00 uur in het NMC

(Vrienden der Natuur).

zondag 26 januari

Wandeling Tuspeel/De Lange Vlieter

(drinkwaterspaarbekken), thema

Wintergasten. Vertrek 13.00 uur

Hoge Kei (Weert) of 13.15 uur.

Sportpark Baexemerweg (IVN)

dinsdag 11 februari

Lezing over natuurgebied Meinweg.

Aanvang 20.00 uur in het NMC.

(Vrienden der Natuur)

zondag 23 februari

4e Weerter Snertwandeling Tungeler-

wallen. Vertrek 13.00-14.00 uur.

Scoutinggebouw Tungelroy.

Ontvangst met koffie en vla. Na

afloop snert! Aanmelden (0031) 0495

- 66 42 24, kosten € 5,50 p.p.

vanaf 1 maart

Expositie 'Tuinvriend Egel'. De

expositie geeft informatie over de rol

van dit leuke zoogdier in uw tuin.

zondag 23 maart

Wandeling De Vloeiweiden Lommel

- Kolonie, thema Voorjaarsbloei.

Vertrek 9.00 uur parkeerterrein NS-

station Weert, bij kruising Parallel-

weg/Driesveldlaan (IVN).

Vlaamse jongeren helpen Nederlandse natuur

In november hielden vijftien jongeren van de Vlaamse

JNM, de Jeugdbond voor

Natuurstudie en Milieu-

bescherming, een werkweek-

end in het Belgisch-Neder-

lands natuurgebied Hageven-

Plateaux. Een weekend waar-

in hard gewerkt werd: planten

van zomereiken, kappen van

berken en sparren, aanleggen

van een houtmutserd en

verwijderen van illegale

bouwsels. Het kappen van de

berken is belangrijk voor het

Even uitrusten van de werkzaamheden.

behoud van de blauwvleugel-

sprinkhaan, de sikkelsprink-

haan en verschillende plan-

tensoorten die op de rode

lijst staan, zoals het geelharte,

het zonneroosje en de steen-

anjer. Met de aanleg van de

houtmutserd is een prima

schuilplaats gecreëerd voor

allerlei zoogdieren en amfi-

bieën. Een mooi voorbeeld

van samenwerking over de

grenzen heen!

Nieuwe coördinator

Ghis Palmans is door het

bestuur van De Wulp per 1

januari benoemd tot coördi-

nator van Bezoekerscentrum

De Wulp. Ghis is 42 jaar en

zal zijn taak als leraar hand-

vaardigheidstraining voor

mentaal gehandicapte kinde-

ren deeltijds afstaan voor zijn

functie bij de Wulp. Het afge-

lopen jaar nam Ghis al deel

aan de besprekingen van het

vennenproject en aan de

redactie van Wulpenvlucht.

Binnen het gehele natuurge-

beuren heeft hij een speciale

liefde voor vleermuizen en

vlinders.

Ghis Palmans.

In memoriam

Eind november bereikte

ons het dramatische

nieuws dat Madeleine Van

der Looy, echtgenote van

Wulpmedewerker Jean

Voortmans, bij een ver-

keersongeluk om het

leven is gekomen.

Madeleine is 56 jaar

geworden. Wij wensen

haar echtgenoot en zonen

veel sterkte toe met dit

verlies.

Openingstijden

Bezoekerscentrum De Wulp

Tussenstraat 10, B-3910 Neerpelt, België,

telefoon (0032) 011 - 80 26 77, e-mail:

dewulp@skynet.be, Internet: www.dewulp.tk

Iedere zaterdag en zondag open van 14.00

tot 18.00 uur. Op maandag gesloten.

Voor groepen na afspraak van dinsdag tot en

met vrijdag.

NMC De IJzeren Man

Geurtsvenweg 4, 6006 SN Weert, Nederland,

telefoon (0031) 0495 - 52 48 93,

fax (0031) 0495 - 66 42 25, e-mail:

t.vandenberkmortel@natuurmonumenten.nl

Internet: www.natuurmonumenten.nl

In de wintertijd van 13.00 tot 16.00 uur

geopend en tijdens de zomertijd van 13.00

tot 17.00 uur.

Colofon

Wulpenvlucht is een gezamenlijke kwartaal-

uitgave van Natuurpunt vzw en de Vereniging

Natuurmonumenten. Het wordt gratis

verspreid onder geïnteresseerden.

Voor een abonnement kunt u bellen naar

(035) 655 99 11 (Nederland, Natuurmonu-

menten) of naar (011) 80 26 77 (België,

NEC De Wulp).

Redactie

Theo van den Berkmortel, Mia Bosquet,

Ghis Palmans, Nicole van Tiggelen

Eindredactie + v.u.

Van Tiggelen Tekst & Communicatie, Oirschot

Opmaak

Ster design BNO, Eindhoven

Drukwerk

Drukkerij van Drunen, Eindhoven

Wulpenvlucht

Driemaandelijke nieuwsbrief over natuurgebieden van Natuurpunt en de Vereniging Natuurmonumenten rondom Bezoekerscentrum De Wulp.

Nummer 12
januari-
februari-
maart 2003

In dit nummer

Pagina 2
Overzichtskaart
natuurgebieden

Stormachtige viering
NMC De IJzeren Man

Pagina 3
Een woordje met...
Erwin Christis

Pagina 4
Agenda
Vlaamse jongeren
helpen Nederlandse
natuur
Nieuwe coördinator
De Wulp

natuurpunt

Redactieadres

Voor België:
Tussenstraat 10
3910 Neerpelt
Voor Nederland:
Postbus 10308
6000 GH Weert

Wulpenvlucht wordt gedrukt
op minder milieubelastend
papier.

Afgiftekantoor 3920

Lommel 1 P209049

Reptielenoord Stevensbergen

Sinds 1999 is de Vereniging Natuurmonumenten eigenaar van natuurgebied Stevensbergen (17 ha.) ten zuidwesten van Luyksgestel, op het hoogste deel van de provincie Noord-Brabant. Stevensbergen is een reliëfrijk, droog bos- en heidegebied met stukjes zandverstuiving. Het is een restant van de Kempische heide die grotendeels is ontgonnen voor de land- en bosbouw.

Stevensbergen behoort tot de rijkste reptielgebieden van Brabant. Eén van de meest voorkomende reptielen is de gladde slang. Deze is gemakkelijk te herkennen aan de donkere nekvlek en de dubbele rij donkere vlekken op de rug. Hij dankt zijn naam aan zijn gladde schubben. Alleen als hij in het nauw gedreven wordt bijt hij, maar zo'n beet is niet giftig. De tanden zijn vaak nog niet scherp genoeg om een mensenhuid te verwonden. In het voorjaar heeft u de grootste kans hem te zien, omdat hij zich dan opwarmt en nog wat traag is na zijn winterslaap onder de grond. Ook de levendbarende hagedis komt in het gebied voor. Beide dieren behoren tot de beschermde diersoorten. Dat betekent dat ze niet gevangen, gedood of lastiggevalen mogen worden. Reptielen zijn koudbloedige dieren: hun lichaamstemperatuur gaat op en neer met die van de omgeving. Pas als de zon lekker warm schijnt

Ideaal leefgebied voor reptielen.

worden ze actief, of – nadat ze hun honger hebben gestild – juist weer erg lui; op zomerdagen kunnen ze urenlang bewegingloos in de zon liggen. Ook de eieren hebben voor hun ontwikkeling veel zonne-warmte nodig.

Open stukken voor de nachtzwaluw

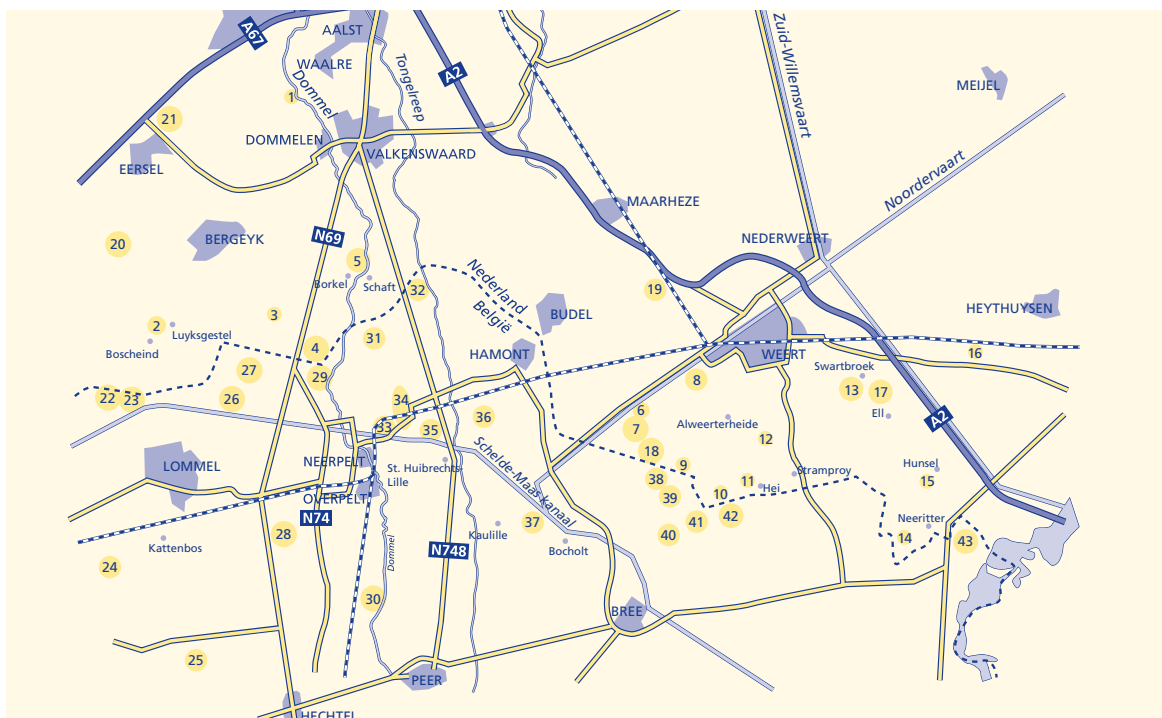
De heide is voor een deel dichtgegroeid met vliegden. Natuurmonumenten maakt weer stukken open om de nachtzwaluw voldoende doorvliegruimte te geven. Deze vogel vangt namelijk al vliegend zijn voedsel, bestaande uit kleine insecten. De beheerders laten

een deel van de gekapte vliegden liggen, omdat de nachtzwaluw daaronder het nest bouwt. Door het kappen van de vliegden vallen de fraaie jeneverbessen en de zeedennen extra op.

Stevensbergen is vrij toegankelijk op wegen en paden; in het stuifzandgedeelte mag u buiten de paden komen. Om er te kunnen komen gaat u vanuit Luyksgestel naar het gehucht Boscheind. Stevensbergen ligt ten zuiden van de Postelse Heideweg. Meer informatie over dit gebied: Wout Antonis, boswachter, telefoon (0031) 040 – 206 83 31.

Overzichtskaart natuurgebieden

Nederland

1 Dommeldal	12 Tungelerwallen
2 Stevensbergen	13 De Krang
3 De Maaij	14 Heioord
4 Plateaux	15 Uffelse Beek
5 Malpiebeemden	16 Keversbroek
6 Kruispeel	17 Ellburg
7 Laurabossen	18 Kettingdijk
8 De IJzeren Man (NMC)	19 Weerterheide
9 Wijffelterbroek	20 Cartierheide
10 Stramprooierheide	21 Mirandolles heike
11 Areen	

België

22 De Riebos	33 Paddendael
23 Blekerheide	34 Sloot Groenenweg
24 Kattenbosserheide	35 Pastoorsven
25 Veewey	36 Pastoorsswal
26 Heuvelse heide	37 Balkenbemden
27 Wateringen	38 Smeethof
28 Het Plat	39 Kreielerbos
29 Hageven (De Wulp)	40 St.-Martensheide
30 Dommelvallei	41 De Luysen
31 Buitenheide	42 Stramprooierbroek
32 Haagbroek	43 Vijverbroek

In het tweede nummer van Wulpenvlucht trof u een kaartje aan van natuurgebieden die centraal staan in deze nieuwsbrief. Het aantal gebieden is intussen fors uitgebreid. Enerzijds door natuur-

aankopen en anderzijds door de oprichting van Natuurpunt, een fusie van Wielewaal en Natuurreservaten in 2001. Bovenstaande kaart geeft een actueel overzicht van de natuurgebieden van de

Vereniging Natuurmonumenten (nummer 1 t/m 21) en Natuurpunt vzw (nummer 22 t/m 43) in de grensstreek tussen Eindhoven, Hasselt en Weert.

Stormachtige viering NMC De IJzeren Man!

Was de wind spelbreker tijdens de viering bij het tweede lustrum van het Natuur- en Milieucentrum De IJzeren Man in Weert? Het lijkt wel of Nederland en België de laatste jaren steeds meer worden gekweld door zware stormen. Op zondag 27 oktober jongstleden was het raak! Maar door eensgezinde samenwerking van alle betrokkenen en een geweldig improvisatievermogen kunnen we terugkijken op een geslaagde dag. Zie bijgaande foto-impressie.

De informatiekransen waren niet tegen de storm opgewassen.

Levendig getrommel bij de opening.

Een woordje met... Erwin Christis

Erwin Christis werkt sinds 1999 bij het Regionaal Landschap Kempen en Maasland voor het project Kempen~Broek. Maar eigenlijk is hij

al vanaf 1989 bezig met dit project, dat toen nog de naam Grensoverschrijdend Landschap Stramp-rooierbroek/Wijffelterbroek/Laurabossen droeg.

“Ze kenden elkaar niet omdat ze nooit met elkaar gepraat hebben”

De dertigjarige Erwin is geboren en getogen in Kinrooi en kent het landschap rond de grensstreek als zijn broekzak. Tijdens zijn ‘wilde’ jeugdijaren was hij betrokken bij de organisatie van de Interlimburgse Natuurbeschermingsdag in 1989 waar de burgemeesters van de acht gemeenten in het Grensoverschrijdend Landschap de intentieverklaring tekenden om werk te maken van het behoud van natuur en landschap. In 2000 werd Kempen~Broek boven de doopvont gehouden. Erwin verduidelijkt: “De naamsverandering heeft meer te maken met de link naar de streek en het type landschap, zonder vast te zitten aan één natuurgebied. De bewoners en gebruikers herkennen in de naam Kempen~Broek het totale gebied. Binnen deze eenheid worden de natuurgebieden beschouwd als kamers.”

Wat is je taak als coördinator?

“Het grootste gedeelte van de opdracht is om de verschillende partijen – natuurbeschermingsorganisaties, VVV's, gemeenten – rond de tafel te krijgen. Door samen te praten ontdekken ze hun raakvlakken of tegenstellingen. Hierdoor krijg je een optimale samenhang. Rust, natuur, ruimte en recreatie zijn termen die in de verschillende kampen gebruikt worden. Als je alle neuzen dezelfde kant op krijgt, zijn je kracht en slaagkans veel groter. Dat vergt wel veel vergaderen, maar praten is de enige manier om tot een overeenkomst te komen.”

Merk je verschillen tussen Nederland en Vlaanderen?

“In het Vlaamse gedeelte ogen grote delen van het landbouwland-

Erwin Christis: ...Kempen~Broek heeft een grote verscheidenheid aan landschappen...

schap nog altijd kleinschaliger. Mooie restanten van houtkanten vind je in de Brand en rond de Luysen. In Nederland zijn door de ruilverkavelingen de sloten rechtgetrokken en krijg je een ‘Peelzicht’: alles lijkt platter met in het midden van het landschap een boerderij. Maar je merkt dat het geheel toch met elkaar verwant is. Het verschil tussen de Waterschappen (NL) en de Wateringen (B) is nog het meest opvallend. Terwijl de Waterschappen werken aan ecologisch beekbeheer en -inrichting, houdt men in Vlaanderen nog vast aan de oorspronkelijke doelstellingen van de Wateringen. Denk maar aan de ontwatering om landbouwgronden geschikt te maken voor ontginning. Het verschil in opvattingen ligt vaak op detailniveau.”

Zie je vorderingen sinds 1999?

“Het is een langzaam proces, maar alle partijen halen voordeel uit deze samenwerking. Door de krachten te bundelen voorkom je dat je bepaalde zaken dubbel gaat doen of kun

je dingen gezamenlijk doen, bijvoorbeeld het kopen van gereedschap. De financiële besparing is dan nog maar één voorbeeld van winst.”

En de toekomst?

“We hebben in het Kempen~Broek een zeer grote verscheidenheid aan landschappen die door verschillende eigenaars worden beheerd. Als recreant krijg je cultuurlandschappen en natuurgebieden afwisselend aangeboden. Recreanten houden trouwens van die afwisseling en wij zorgen ervoor dat er een samenhang is in het geheel. Zo kunnen ze met een eenvormige bewegwijzering voluit genieten, zonder dat de eigenheid van het gebied verloren gaat. Er is nog veel werk aan de winkel, maar dat komt wel goed.”

Erwin wil graag de heer F. Beckers, burgemeester van de gemeente Schinnen en oud-burgemeester van de gemeente Stramproy, aanwijzen voor het volgende interview.